

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шаша. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 6-00 зол.
Чвертьрічно 18-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-
ччині 20 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,
Збірна адреса 1 зол.

Телеф. Редакції 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Перед Сокільським Здвигом.

Комунікат Здвигового Комітету Сокола-Батька у Львові.
(Нічліги й харчування.)

Бесіди учасники Сокільського Свята, які приїждять до Львова фірами, можуть підвезти до рогачок міста, після чого фіри мають бути за рогачки на визначені місця. На постійній фірі, відповідно до доріг, які ведуть до Львова, назначено такі місцевості: для стійки дороги — Солонку, городецької — Руду Богданівку, янівської — Рісна Руска, зачинівської і жовківської — Збоїська, личаківської — Лисиничі. П. Т. Громадяни висловлюючи прохання просимо гостинно прийняти Соколів і не відмовляти їм своєї допомоги приїзду фіри та опіки над кіньми. На рогах будуть вичікувати Соколів в порядку Комітету, які вкажуть приїздом в суботу вечір канцелярію.

Різно й на залізничних двірцях у Львові, а є: на головнім, Підзамчу, Личаківським, Поківиці — будуть вичікувати в суботу ввечері Комітету. Відповідно до доріг і залізничних двірців установлено такі нічлігові канцелярії для головного двірця й городецької доріг — школа ім. Б. Гринченка при вул. Горodelей 95; для Підзамча й жовківської доріг — дім школи ім. Короля Данила при вул. Живський ч. 62 та чит. „Просвіти“, Львівська 5 для личаківської дороги і двірця Личаків — біля читальні „Просвіти“ та школи ім. Кв. Л. при вул. Крупярській; для Персенківки і сільської дороги — площу Сокола-Батька. Нові канцелярії призначать нічліги: або май безплатні, або поодинокі платні від 2—3 за ліжко. Висоту винагороди означає нова канцелярія.

Число оголошених платних нічлігів досить велике, однак при більшій кількості учас-

ників воно невистарчає. Тому просимо мешканців м. Львова українців давати зголошувати вільні ліжка — одначе не пізніше, як до п'ятниці 29. червня, бо того дня закриємо листу платних нічлігів.

В суботу на год. 8. вечором назначена в с. а. „Української Бесіди“ при вул. Рутівської ч. 22/Л. поверх (Народний Дім) сокільська вечора. На спільну сугірку й відпочинок запрошуємо всіх П. Т. Членів Почесного Комітету, Членів-Соколів та впроваджених ними гостей. Вступ вільний за оказанням почесної карти або членської виказки. Учасники сокільської вечери можуть користати з теплих страв при спільній столі, тоді оплачують готівкою зол. 2; якщо будуть користати тільки з зимних перекусок при буфеті, оплачують ціну, означену буфетовим цінником у висоті власних коштів. Салі „Української Бесіди“ будуть отворені тільки до год. 11. вночі. На площі С.-Б. в неділю й понеділок подбає Комітет про правильну розпродажу харчів у власній управі.

Здвиговий Комітет звертає увагу замісцем Соколам, що безпроводочно по своїм приїзді до Львова повинні зголоситись у нічлігові канцелярії, зайняти визначені нічліги та оминати непотрібних проходів по місті, голов-но по год. 10. вечором.

Здвиговий Комітет.

П. С. — Від п'ятниці 29. червня буде вести канцелярія Здвигового Комітету перепродажу білетів на Здвигове Свято на неділю 1. липня. Ціни: за сидячі місця по зол. 4, 3 і 2, за стоячі по 1 зол., для шкільної і ремісничої молоді по зол. 0.50.

Після вбивства мін. Перацького.

Слідство устійнило походження бомби.

Польська преса повідомляє: Влада, яка веде слідство в справі вбивства мін. Перацького, не занедбала ніяких можливостей. Тому, після слідства в усіх можливих напрямках, внаслідок здогади про походження вбивства слідство устійнило вже походження бомби.

Влада має в своїх руках нитки, які ведуть до тих осіб, через руки яких вона переходила. Оголошення подробиць у теперішній стадії слідства не вказане, бо могло би виявити хід слідства.

Української Господарської Академії в ЧСР.

Дня 23. червня ц. р. відбулися Збори Професорської Ради Української Господарської Академії в Подєбрадах, на яких обрано Президиум Академії та деканати факультетів на академічний рік 1934/35. Ректором Академії обрано проф. Б. Іваницького, проректором проф. Л. Фішова, секретарем Професорської Ради доц. О. Ічківського. Деканом Агрономічно-Лісового Факультету проф. В. Череди́ва, продека-

ном доц. І. Мазепу. Деканом Інженірського Факультету проф. В. Іваниса, продеканом доц. Б. Лисняського, секретарем Факультету доц. В. Кучеренка. Деканом Економічно-Кооперативного Факультету проф. М. Добриловського, продеканом доц. Л. Шрамченка, секретарем Факультету лектора В. Сапінського. До Ревізійної Комісії обрано проф. С. Комарецького, доц. А. Чернявського та лектора О. Безпалка.

Утворення греко-католицької парохії в Бельгії.

Брісселі (Бельгія) утворили українську греко-кат. парохію. Богослуження відправляють в каплиці св. Володимира Великого, яка

улаштована покищо скромно. Парохом іменованний о. Л. Боский, що відправив першу Службу Божу в неділю 17. VI. ц. р.

Перший концентраційний табір на Полісся.

Тварюдова агенція „Іскра“ повідомляє, що перший концентраційний табір буде на Полісся Березі Картуській пов. Пружани.

На основі декрету президента концентраційний табір буде під наглядом дотичного воєводи себто новгородського воєводи полк. Ксен-Бернацького. Містечко Береза Картусь-

ка налічує 3.500 мешканців і лежить над рікою Ясьолою, притокою Прип'яті. В містечку є залізнична станція на шляху Бересть-Барановичі. В XVI. в. збудовано тут монастир Картузів і від назви монастиря походить назва містечка. Околиці Берези Картуської болотисті і лісисті.

Кертична робота комуністів у Фінляндії.

Арештування 20 емісарів Москви.

ГЕЛЬСІНГФОРС, 27. 6. ПАТ. Фінляндська Червонознаменна Агенція повідомляє: Провідники фінляндської комуністичної партії, які проживають у ССР, рішили вислати декількох організаторів з метою ожидати комуністичну ак-

цію у Фінляндії Поліція арештувала в Гельсінгфорсі 20 комуністичних емісарів і забрала багато компромітуючого матеріалу. Між арештованими є теж лондонський член секретариату Комітету.

Вийхати спокійно на вакації

можете тільки тоді, коли забезпечите своє мешкання від крадіжки-влому в

Т-ві Взаємних Обезпечень „Дністер“, у Львові, вул. Руська ч. 20.

За забезпечення домашнього уладження на золотих 1000—пересічна річна премія wraz з додатками зол. 250—640 залежно від місцевості, роду обезпечених предметів і їх приміщення

Зол. 1'50

Коштує чвертьрічна передплата гумористичного журналу

„ЖОРНА“

Замовляти: Адміністрація „ЖОРНА“
Львів, Ринок 10, Конто ПК. 503.496.

Зїзд музеологів.

В днях 23—26. ц. м. відбувся у Вильні на Городні Х. зїзд музеологів з цілої Польщі, у якому взяли участь від українців: д-р Ярослав Пастернак (Музей НТШ), д-р Андрій Копистянський (Музей Ставропігії), д-р Володимир Кобринський (Музей ім. о. Кобринського у Коломиї). Спеціально нашої території торкався реферат д-ра Грабовського з воєвідського „Покутського Музею“ у Станіславові про працю обласних музеїв у Східній Галичині. Поза нарадами та рефератами були найцікавішою частиною оглядини розкопок у Городні з часу панування там українських князів та реставраційних робіт на залишках литовського княжого замку на острові серед озера у Троках. Найближчий зїзд відбудеться за рік у Торуні й Бидгощі

Зброєння Румунії.

Довгоречинцевий кредит Франції на зброєння.

Мадярьський щоденник „Донав Пост“ повідомляє, що Румунія одержала від Франції 8 мільйонів фунтів стерлінгів, як довгоречинцеву позичку, на зброєння. Румунська армія буде таким чином випосажена дуже добре. Частину летунських матеріалів закупить Румунія в Англії. Туди виїжджає румунський міністер летунства Ірієска в найближчих днях.

Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego Sąd okręgowy Wydział VI. I. karny we Lwowie w składzie S. O. T. Będaszewski jako przewodniczący, S. O. M. Dr. J. Łocek i Dr. T. Łaskowski jako głoszący, w sprawie konfiskaty Nr. 161 czasopiisma p. t.: „Dilo“ z daty, Lwów, dnia 21 czerwca 1934, do Sygn. VI. I. Pr. 340/34, na posiedzeniu niejawnym w dniu 25 czerwca 1934 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie, postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 19 czerwca 1934, przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopiisma p. t.: „Dilo“ Nr. 161 z daty, Lwów, dnia 21 czerwca 1934, zawierającą: 1) w artykule p. t.: „Masowi aresztowani w Hajecznym“ w całości z tytułem, 2) w artykule p. t.: „Jak widziałem talerhowskie światło w Kiszowie“ w całości wraz z tytułem — znanione ad 1) występku z art. 159 §. 1 k. k. a odnośnie do 2) występku z art. 170 k. k., zarządzić zniesienie całego nakładu i wydać w myśl §. 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydać się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopiisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21 ust. 2, druk z dnia 17 grudnia 1862, Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863, t. j. zasądzenie za przekroczenia na grzywnę do 400 złotych. Uszczególnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu: ad 1) publiczne ujawnienie przed rozprawą główną i bez zezwolenia właściwej władzy, szczegółów dochodzeń, przez wymienienie nazwisk aresztowanych, ad 2) rozpowszechnienie fałszywych wiadomości przebiegu zjazdu w Talerhowsku w woj. tarnopolskim, które to wiadomości mogły wywołać niepokój publiczny. Według §§. 487, 489, 493 p. k. oraz §§. 26 i 37 ustawy prasowej jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący T. Będaszewski w. r. Protokulant K. Raszak w. r. Za zgodność Janowicz kier. sekr.

ВИСНОВКИ І ЗАВДАННЯ.

Женева, 21. червня 1934.

Кінець минулого тижня дав можливість зробити потрібні висновки з політичних подій останнього часу в Європі.

Витоложення міліонів українського селянства не минуло, московському урядові даром. Господарське ослаблення, політичне рампання, а навіть паніка в самім більшовицьким апараті, як наслідок голодової катастрофи на Україні, в цілмі СРСР, відбилися дуже помітно на міжнародній становищі московської влади.

Поразки московського уряду на міжнароднім терені, що наступили так зосереджено по „близьких освітленнях“ пана Літвінова в справі фабрикації умов про ненапад і всяких інших, тим значніші, що з московського боку зроблено справді розвучили вухала, щоб їх оминути. Московський уряд мусів у значній мірі полішити дмагогічну фразеологію про світову революцію, боєву єдність пролетаріату під проводом Москви та іншу комедію, що впливали ще на деякі верстви анеморалізованих груп робітництва та анеморалізованої інтелігенції. Московський уряд мусів отперто перейти до табору оборонців несприятливих умов та неминучості сучасних політичних відносин в Європі, чим так хвалиться деякі „буржуазні“ приятелі Москви типу Еріо.

Зрештою московського уряду „революційним тасалом“ самою пробою до женецької Каноси не обмежилася. Барту після Літвінова навіть до берлінської Каноси з пропозицією „східного Льюкарна“, в якій окрім СРСР та Польщі малаб ваги участь і Чехословаччина. Літвінов записав в Берліні 13. червня перед самим від'їздом Гітлера до Венеції, намагаючись, очевидно, тим часом зовнішніми пропозиціями Франції та московського уряду ударити в стодни Гітлера з Муссоліні, чи принаймні скаламутити їх. Щоб увести собі безоглядну політичну, скажім, „мужність“, пана Літвінова, треба мати якусь уяву про ту повільну ненависть, наклепів, брехню, залок і примітивно-простящих карикатур, яку посилає велика більшовицька преса в цілмі світі на Німеччину.

Відповідь Німеччині Літвінову була рішучо негативна, а разом з тим і дуже зручна та зрозуміла як у Льонзоні так і в Римі. Відповідь відносилася не до засад помирності, але до засад регіональних пактів та політики бльоків.

Тимчасом політика полізу Європи на протилежні бльоки в останню дошку міжнародного порятунку московського уряду. Так як навіть безсала Персія могла вдержувати свою незалежність протягом десятиків років, хитаючись між Росією та Англією, намагається тепер СРСР проловити своє абаекротоване існування, використовуючи противенства між Францією та Німеччиною з одного, та між Америкою і Японією з другого боку.

Пова полізом Європи на ворожі бльоки мисливши лише пакт чотирьох великодержав, якого як воно боїться Москва, цілком слушно вважаючи, що раніше чи пізніше він може бути спрямований лише проти московського уряду. І французька преса вже стверджує, що пакт чотирьох активізовано на сходах у Венеції, чим разом не лише в кончативній загальноєвропейській, а й в внутрішній німецькій потребі.

Оскільки справу Австрії полагоджено у Венеції відреченням цього питання на кілька років, як про це повідомляє преса, схід полишається єдиним напрямком розвитку продукційних сил Німеччини, отже і напрямком можливої експансії пакту чотирьох держав.

Подорож фоз Рібентропа до Парижа можна вважати у деякій мірі відповіддю на подорож пана Літвінова до Берліна. Чи пошастило йому вислувати Барту життєві konieczности Німеччини та необхідність франко-німецького порозуміння в рамках пакту чотирьох, питання тим часом досить сумнівне, та й рішатися воно буде не лише в Парижі.

Але красномовніше ніж німецька дипломатія промолала німецька мораторія як назовні так і до самого німецького народу. С вона безсумнівно полагодує того, що самими внутрішніми засобами вілка держава, а в тім числі і Німеччина при всім її перайсикім напруженні національних сил, світової кризи перемогти не може. Хоч німецька мораторія і є тяжким ударом по фінансах всіх великих держав, поважного протесту чи спротиву вона властиво ніде не стрінула. Неминуєть її більше-менше для всіх зрозуміла. Чи мораторія є закінченням майже півтора десятиків років історії повсякчасних відносин між Німеччиною та її колишніми противниками у світовій війні. Чи буде ця мораторія першим кроком до безпосереднього обопального скрощення державних, а може в деяких підвипахках богів, чи ні.

питання поважне, але в всякім разі не вирішальне.

Німецька мораторія поруч зі збільшенням воєнного бюджету Німеччини та відповідним збільшенням озброєння усуває всякі сумніви відносно становища Німеччини в Європі. Німеччина виявляє цілковиту готовість розпочати боротьбу за загальне впорядкування Європи, відсуваючи на довгі роки рішення дуже важливих для неї питань коридору та авіації, але рішучо відкидає заходи тої чи іншої держави перебути чи вирішити фінансову та політичну кризу коштом Німеччини.

Таке становище Німеччини безумовно вирішлює шлях до утворення пакту чотирьох держав, але невідомо тим часом, оскільки чинні завдання цього пакту лоні вже тепер його майбутнім учасникам. Нечинним же цей пакт довго бути не може.

Експертальний вступ московського уряду до Союзу Народів та писання деяких часописів про поліпшення німецько-московських відносин у зв'язку зі сходами у Венеції, розуміється, трагічно брати не треба, але не можна і заплітувати очей на те, що усвідомлення справжньої ролі Москви в сучасній світовій війні здобуває собі терен в політичних колах Європи хоч і поступово, але дуже повільно.

У зв'язку з цим треба зазначити дуже замітний факт, що українці при їх загальнім дуже низьким розвитку політичного мислення в зрозумінні справжнього національно-політичного в-

ства Московщини ідуть що найменше на три-чотири роки попереду європейської політичної думки. Кілька років тому українська журналістика було відомо, (політичних влижок у час не читають), що більшовицям є лічим іншим, як московським імперіалізмом, що він тримається лише невідільницькою працею пригноблених націй, що ці нації є єдиним поважним чинником боротьби проти московського уряду в межах СРСР, що руїна цих націй та руїнацькі впливи більшовицям в сусідніх державах, спеціально в Китаю, є головною причиною світової кризи. Тимчасом в Європі дістали таке-сяке поширення покищо леві дватри з перших тверджень, але фактичних висновків і з них ще не зроблено.

Тепер маємо нові жажливі ствердження того, що ми говоримо від років, як в певній мірі літності життя нашої нації під московською владою так і в новітніх подіях світового життя. Єдиним засобом проти того, щоб сам факт впливу міліонів українського населення в СРСР, не затрив і не прибив життя українського народу поза межами московської влади, народи може бути лише твердо обгрунтоване переконання кожного окремо і всіх разом, що все можливе в протимосковській обороні нашої нації зроблено і робиться далі.

Завданням тих, що перебувають на члнни, є розповсюджувати ту спасенну правду про Московщину, яка відома нам, але ще не відома тим, кому її належить знати. Одним із завдань тих, що перебувають на українських землях, є дати засоби для протимосковської війни на міжнародньому терені.

М. Данилюк.

Московські фортеці.

Волин, 24. VI. 1934.

I.

Правильно кажуть, що на північно-західних землях іде боротьба в православній церкві не за українізацію. — бо українців не треба українізувати, — а за розмосковлення її. Славянська мова в богослуженні — річ другорядна. Греко-католицька церква в Галичині є українською, хоча й зі слов'янською богослужбовою мовою. Іде боротьба за владу в церкві та за її дух.

Емігранти-росіяни разом із аденационалізованими місцевими українцями — малоросами й теж „руськими“, захопивши першву у свої руки за часів російського панування, перетворили пошлювну церкву у свої російсько-націоналістично-імперіалістичні фортеці. Прикладаються найльовальнішими горожанами, вони не перестають налітати на „еліту-недєліму“.

Церква у руках росіян є цілковито виразною політичною станицею, передовою фортецею, в якій кожний росіянин має своїм завданням триматися до приходу розвіти на полі революції російської урядничої армії.

Тих, хто їх толерує, вони вважають за своїх союзників, а до союзників треба бути льюдливим і доброзичливим. Навпаки, українці це „матєжники“, що колись будуть „усмірені“, а щоб не легше відбулося, в жазному разі не можна передати їм церковних твердинь.

Церква, маючи характер російської фортеці, в той самий час є ще й школою, де мають зиховатися майбутні вірні сини матушки Росії і герої-борці за „еліту-недєліму“. Тут, що неділі й що свята збираються маси хатів — власнито „тоже руських“. Лише тут вони можуть повчитися російської мови. І лише тут можна підтримати серця них зв'язок з „руським народом“ — відслушати молебень у свято „руської культури“, помолитися за царя, нагадати, як більшовики вноблять матушку Росію й т. д.

Хіба є яке інше місце для такої роботи? Тому то за всяку ціну росіяни хочуть утримати першву у своїх руках, хочаб фінансово силою.

II.

Лише на цьому фоні можна зрозуміти останню подію в рівенському соборі і лише в цій площині треба до неї підходити. Про цю подію вже багато правдивих і неправдивих інформацій подала польська преса, яку, як видає, сиритні росіяни вже встигли поінформувати являді.

Зрештою, нас не цікавить зовнішня сторона конфлікту п. Скрипника з протоієреєм рівенського собору: як і що він говорив, та як його викидали зі собору й чи сильно він потовівся.

Увагу українського громадянства абсорбує інше питання. Звідки в росіяни стільки самопевності й відваги, що вони не побоялися стероризувати єпископа луцького Полжарна, який досі не віднажується слухати у луцькому соборі Служби Божої по українськи? Звідки в них уявлення сміливості вининуть (і то не якнебудь) з білєвського собору самого посла а олинки?

Звідки в них якась особлива сила, що новий волинський архієпископ мусить бути вже стільки часу таким обережним і повільним?

Відповідь на це питання є найпростішою річю для успішної боротьби українців за вярвання в рук росіян церков, перетворених у московські фортеці, та за розмосковлення їх.

Тимчасом відповіди на це питання не маємо.

III.

Деякі питання висовує й сам факт виникнення зі собору п. Скрипника. Якби його не поволювати, а моральної поразки не затерти. Таки виявили та ще, здається, трохи потовіли.

А деж були українці? Чому не соронили?

В цьому ціла трагедія п. Скрипника і його товаришів. У Рівному дуже сильні українські периферії. Іхньої сили цілковито вистарчи на те, щоб росіяни й не підняли в соборі. А зокх кількістю вони кожної хвилини могли змунити воявиничого соборного протоієрея бодай не шеполжати українській Службі.

Очевидно, українські національно настроєні маси не підтримують тих, що сьогодні змовоплазували собі українізацію церкви. Чи не вилі вони в резерві в Рівному й чи є в загальні в резерві?

Виходилоб, що українські маси однаково ставляться й до росіян, що тримають церковні фортеці в своїх руках, і до тих, що намагаються ці фортеці з іхніх рук вирвати для себе.

Здається, що власне так і є — і в місті і по селах.

Часом хотілиб перетворити церкву у фортеці, але вже свої та іншого коліру? Факти підтверджують цю думку. Вірнучі українські маси ставляться негативно до монополізування церкви одною маленькою групою. І звідси билили цієї групи, що дає росіянам відвагу, виклати із репрезентантів за двері.

Справа церкви вийде на належний шлях лише тоді, коли вона перейде до рук підлогої українського народу.

Це аксіома. Такою самою аксіомою є те, що монополізування церкви якоюсь одною групою буде вести її до ще більшого ослаблення.

Тому найвищий час, щоб наші церковні діячі знову взяли справи церкви у свої руки і скликали другий церковний з'їзд, який би обрав церковний комітет. Хтоб до цього комітету був вибраний, аби був вибраний, а не призначений, бо лише тоді цей громадсько-церковний орган був би авторитетним і дійсно міг би вести українську церкву на належний шлях.

Сенс.

Галицький Магазин Новостей Галицька 1. Поручає кони, сукня, шовки, зефіри, полотна та всілякі блаватні товари по найнижчих цінах. При закупні товару від 5. зол. даром білет до першого класу кім. 5/73 76

Український Жіночий Конгрес у Станиславові.

4-тий день Конгресу. ПОПОЛДНЕВІ НАРАДИ.

З год. 3.30 почалися пополудневі наради IV. Дня Українського Жіночого Конгресу рефератом п-і Неонілі Селезінкової з Радехова на тему „Жінка в кооперації“. Перейшовши в ньому сторію розвою української кооперації на Наддніпрянщині, західних землях, Закарпатті й Буковині, її численність до світової війни, вплив тієї війни на кооперацію та повоєнне її відродження, нарисувала прелегентка на тлі повоєнного ліхоліття завдання кооперації і ролі жінства в цій праці. Кооперація — це на думку прелегентки — комахина буденна праця, шук до добробуту й волі й загаль жінства мусит у цій праці взяти участь, чи то ведучи пропаганду за нею, чи навчаючи в ній дітей, чи використовуючи арешти свій вплив на чоловіків. В тім напрямі повинна йти теж праця всіх жіночих організацій, що мають стати калітрами кооператорок — завдатку економічної і політичної незалежності народу. (Оплески.).

Після цього йшов реферат п-і Ольги Лішиської, Комарно, на тему „Жінка в домашньому й сільському господарстві“. Вийшовши з огляду, що українська жінка живе у своєрідних умовах і має безліч обов'язків, які в інших країнах бере на себе держава, та що жінкає душою цілого домашнього життя, обговорювала прелегентка значіння цього господарства для народу, відповідальність за нього жінки, виховання дітей, прикмети доброї господарки, її вишкіл, значіння модерної господарської техніки, ладу й гармонії у хаті, плекання народної домашньої культури, раціональне віджальовання, сон, естетику хати, виплатність для господарства, птахівництво, городництво, яку господарства і служби. Весь реферат оверджував величезне значіння господинь для зорвання народу та його будущего. (Оплески.).

Третім з черги того пополудня був реферат д-ра Хариті Кононенко з Ужгороду „Економічна незалежність жінки“. Зміст його такий: Економічне становище жінки явище складне. Його пробує нормувати державне законодавство, але ці закони недостаточні, зокрема нашої доби, коли є попит і ще більша подача і робочі руки жінок. Звідси вироста конкуренція та питання фахової підготовки і фахового видосконалення жінки, зокрема її гін до незалежності. Так було до війни. Після неї поит на руки змалів і жінка була приневолена вернутися до хатнього господарства. Вернувшись теж експлуатація жінки. Боротьба за незалежність жінки стає дуже важка. Почався довід над прикметами жінки для раціональнішого їх використання. Але здійснити право на рацію й незалежність жінки можна тільки організованою та підготовкою її до фахової праці. Жінку жде ще важка боротьба на цьому полі, але це боротьба за людську гідність жінки, краще життя народу як цілості. (Оплески.).

Ці три реферати творили замкнений собою цикл економічних рефератів під гаслом „Будимо народне господарство“. Після них, з огляду на конечний виїзд референтки, виголосив свій реферат п-і д-р Ксенія Янович, реферат уже з циклу „Дбаймо за наше здоров'я“, на тему „Праця жінки на полі спільної опіки“. Дискусію над економічними рефератами перенесено на середу цього тижня.

У рефераті обговорила д-р Ксенія Янович суспільної опіки й її історію від найдавніших часів, різниці між сусп. опікою (державна, філантропією (добровільна громадська) та хитативністю (громадсько-християнська), суспільну опіку в інших державах і в Польщі, польське законодавство в тій справі, природну ролі жінки у суспільній опіці, статистику про бку над дітьми у Польщі, зокрема над нашими дітьми, конечність творити свої інституції опіки, наші т-ва сусп. опіки і їх конечне спеціалізування. Окрему увагу звернула прелегентка на мале зацікавлення сусп. опікою у нас начеркнула пляни праці, яку моглаб повести тим напрямі українська жінка праці, що має широкі перспективи, тим біль, що готові миші для неї вже готові. Реферат виказав велике знання предмету, річевий підхід і ясне розбиження матеріалу; варто видати його окремою літкою.

На цьому конгресові наради того дня, на яких саяла станиславівського „Сокола“ була пята, закінчено. Вечором у Станиславові відбулися дві наради з конгресом імпозити.

ВИСТАВА ТЕАТРУ ІМ. І. ТОБІЛЕВИЧА „КОРНЕВІЛЬСЬКІ ДЗВОНИ“.

на якій, хоч як високо стояла мистецька гра артистів (Рубчак був у III. дії незрівняний, мусів кілька разів повторити пісню, Бенцаль дуже добрий, Ленська, Бенцалева, Нікітін і Даничак — не менше добрі) мала дуже мало гостей, можливо з огляду на одночасно другу конгресову імпрезу.

ЧАЙНИЙ ВЕЧІР.

улаштований Гол. Виділом Союзу Українок і Діловим Конгресовим Комітетом під гаслом „Шануймо рідну ному“. Цей вечір мав відбуватися в Салі залізничників, але тому, що в цій салі не погодилися зробити деякі угоди, вечір пройшов у тій самій салі, де були наради, тобто салі „Сокола“.

У програму чайного вечора-равту, на який прибули майже всі делегатки та гості зі Станиславова, увійшли: фортепянове сольо Марії Вишинської з Перемишля, деклямації Софії Стаднікової та Олександри Кривіцької, клясичні танки власного укладу Ірини Гогольської з Кракова, врешті ревія народних строїв, що була справжньою атракцією вечора та заслуговує на окрему увагу. На сцену виходили групи жінки в історичних та народних одягах, що репрезентували всі області західних земель й переходили саяю під оплески публіки. Це була надзвичайно барвиста веселка-ревія, що репрезентувала гідно наші національні скарби. Фахові пояснення до них давала п-і Ірина Гургуліва.

На салі майже всі жінки були в народних строях, а шира гутірка, переривана поодинокими точками програми, та добрий буфет зрозробили чайний вечір незвичайно приємною імпрезою і протягнулись до пізньої ночі.

Так скінчився IV. День Українського Жіночого Конгресу не менше цікавий, удатний і добре зорганізований, як попередній.

5-тий і останній день Конгресу.

ДАЛЬШІ НАРАДИ.

Станиславів, 27. червня 1934.

П'ятий і останній день Українського Жіночого Конгресу почався з неослабленим зацікавленням, при набитій салі, дискусією над учорашніми економічними рефератами. Нарладами проведуть, як і вчора пополудне п-і Ірина Павличковська.

В цій дискусії забирали голос: п-і Нивинська (Ужгород) про шкідливе легковаження теперішньою жінкою її божих і природних обов'язків матері й дружини, п-і Мохнацька (Теребовля) про значіння жіночих кооператив, як варіатів праці для дівчат і жінок; п-і сен. Кисілевська (Коломия): про гасло „свій до свого“; п-і Корняк (Рогатин): про потребу виховувати діти у кооперативному дусі та у зрозумінні ідей кооперації; п-і Ясеницька (Краків) і п-і Тишинська про виконання жінкою гасла „свій до свого краще, як досі“; п-і Богуславська (Перемишль): про засоби ошадності у жінки; згідно з принципом: „Менше строїв, більше заохоронок“; п-і Дубляницька (Перемишль): про те, що кожне родинне і національне свято повинно відбуватися у рідній нощі; це дасть працю сотням рук і гроші своїм; п-і Підгірська (Ковель): Без зайвих демонстрацій, праця — ось завдання жінки; п-і Залізнякова (Львів): Слід звернути увагу на фахову школу „Труду“ у Львові.

В год. 12.05. коли це пишемо, після дискусії виголосила вже свій реферат, дальший з циклу „Дбаймо про народне здоров'я“, п-і д-р Софія Парфанович на тему „Гігієна жінки“ й говорить п-і Цецилія Падів на тему „Фізичне виховання і спорт у житті жінки“. Зміст їх подемозавтра.

Пополудні сьогодні відбується дискусія над рефератами, резолюції й закінчення Конгресу.

ПРИВІТИ.

На Конгрес, як провіздоміє Секретаріат У. Ж. К. прислано такі привіти:

В) Зі Львова:

1) Наукове Товариство ім. Шевченка, 2) Союз діячів українського театру, мистецтва, 3) Українське Технічне Т-во, 4) Сесія Студенток, 5) Т-во „Зоря“, 6) Українське Т-во Прих. Мистецтва, 7) Нааустріч, 8) Діло, 9) Українське Лич. Т-во, 10) Українське Ювілітко, 11) Нова Хата, 12) Народне Мистецтво, 13) Прих. 14) Мі-Нова Хата, 15) Союз Українок Адакатів, 16) шанське Брантво, 17) Союз Українок Адакатів, 18) К. ація 17) 3. 4. У. М., 15) Відродження, 79) Т-во

Прих. Освіти, 20) Кат. Акія Укр. М. Молоді, 21) Со-жн-Батько, 22) Союз Українських Кутків, 23) Масло-союз, 24) Елегант, 25) Центробанк, 26) Народня Тор-гівля, 27) Кр. Ганни Барінок, 28) Народня Гостини-ця, 29) Світ Дитини, 30) Т-во св. Анварі, 31) Т-во Охо-рони Дітей, 32) Дністер, 33) Центр. Кругок Кат. Акія Жін., 34) КАУМ, 35) Ком. Допом. Взаєм. і Сиротам.

П) З Варшави:

36) Український Центр. Комітет, 37) Ріана Мова.

III) З Краю:

38) Місionar, Жовква, 39) Маріїська Дружина, Дрогобич, 40) Мар. Др., Стрий, 41) Філія „Просвіти“, Болехів, 42) Т-ва в Тустановичах, 43) Просвіта, Калуш, 44) П. С. К., Калуш.

IV) Зі Станиславова:

45) Відродження, 46) Сохіл, 47) Українське Пів-Т-во, 48) Філія Т-ва Охор. Дітей, 49) Кругок „Р. Ш.“, Бельведер, 50) Філія Т-ва ім. Лисенка, 51) Окр. Союз Українських Кооператив, 52) Філія „Сільського Господаря“, 53) Взаїмна Поміч Українського Учительства, 54) Муж. Хор „Думка“, 55) Українська Бесіда, 56) Ча-тальня „Просвіти“, Бельведер, 57) Цех Українських Ремісників, 58) Сохіл III, 59) Учительська Громада, 60) Боля, 61) Союз Укр. Купців, 62) Нар. Базаар і Укр. Книг., 63) Молода Громада, 64) Українська Хата, 65) Кругок „Р. Ш.“ ім. Якович, 66) Українська Ремісн.-Промисл. Бурса, 67) Пов. Союз Кр. „Р. Ш.“, 68) Кругок „Р. Ш.“ ім. Шашкевича, 69) Український Кооп. Банк.

V) З закордону:

70) Союз Українок Америки, 71) Жіночий Світ — Редакція, 72) Укр. Жін. Громада в Чехах, 73) Гурток Старших Пластунів „Україна“ у Празі, 74) Жіноча Поміч, Нью-Йорк, 75) Жіноче Т-во ім. О. Басараб — Торон-то, 76) Жіноча Громада в Перт Амбой, 77) Жіноча Сек-ція при Ком. Доп. Укр. Збігівця в Ужгороді, 78) Жін. Сек. при „Просвіті“ в Док-Суді, 79) Відділ 49 в „Аме-риці“, 80) Укр. Роб. Т-во „Родина“, Відель, 81) Укр. Жін. Громада в Чехах, 82) Відділ 14 в Америці, 83) Укр. Жін. Союз Подєбради, 84) Укр. Т-во Горожанок Америки — Філадельфія, 85) Жін. Т-во „Дочки України“ Філадель-фія, 86) Союз У. ім. О. Кобиланської — Вуисакег, 87) Т-во Марії Маркович — Вінніпег, Ман, 88) Інш. Ком. Вееукр. Нац. Конгресу — Прага, 89) Укр. Наук. Асоц. у Празі, 90) Союз Українок — Шкаго, 91) Укр. Обез-няння в Ч. С. Р., 92) Укр. Пеє. Т-во Прага, 93) Музей Визв. Боротьби України — Прага, 94) Укр. Пеє. Инсти-тут — Прага, 95) Просвіта в Празі, 96) Т-во ох. укр. іст. пам'яток за кордоном, 97) Укр. Комітет Прага, 98) Укр. Культ. Обєднання в Болгарії, 99) Головна Еміграц. Рада — Париж, 100) Громада Українців у Мельнику, 101) Союз Укр. Писм. і Журналістів — Прага, 102) Укр. Еміграція в Румунії, 103) Укр. Т-во „Просвіта“ — Прага, 104) „Просвіта“ — Хуст, 105) Організації м. Ху-ста, 106) Незалежна Україна — Брюссель, 107) Европ. Обєд. Укр. Орг. на чужині, 108) Т-во Оборони Жінок — Прага, 109) Організація Інженірів Українців Подєбради, 110) Редакція „Гуртуїносія“, 111) Укр. Госп. Академія — Подєбради, 112) Союз Укр. Соціаліста — Прага, 113) Український Тиждень — Прага, 114) Укр. Т-во При-хильників Книги — Прага, 115) Союз Укр. Пров. Орг. — Ліберець, 116) Укр. Допомогове. Т-во — Ліберець, 117) Укр. Реф. Реальна Гімна. — Ржешице, 118) Філія „Просвіти“ — Хуст, 119) Укр. Нац. Громада — Литва, 120) Українське Бюро — Лондон, 121) Союз Укр. Жі-нок — Бухарешт, 122) Жін. Нац. Рада — Прага.

VI) Рівні:

123) Марія Лівницька — Варшава, 124) Анна Жу-Відель, 125) Ред. „Світла“ — Мухачів, 126) Анна Ку-рило — Дітройт, 127) Герміна Шухевич — Львів, 128) Мих. Рошкевич-Іванцева, 129) Ольга Рошкевич-Озар-кевич — Миклапів, 130) Іванна Осгерман — Галич, 131) Уляна Кравченко — Перемишль, 132) Спортивний Союз — Станиславів, 133) Тризуб — Париж, 134) Бібліотека ім. С. Петлюри — Париж, 135) Т-во укр. інженірів — Прага, 136) Спілка інж. і техніків укр. емігр. у Польщі, 137) Кобзар — Смедереве — Югославія, 138) Укр. Гро-мада Білгород, 139) Корпорація „Чорноморе“ — Чер-нівці, 140) Укр. т-ва — Болехів, 141) Укр. Бюро — Же-нева, 142) Укр. Жін. Т-во — Саскатун, Саск, 143) Т-во Божої Матері Неустаючої Помоци — Ковель, 144) Ма-рійська Дружина Студенток — Львів, 145) Новий Час — Львів, 146) Наш Прапор — Львів, 147) Давіночок — Львів, 148) Народня Справа — Львів, 149) Т-во „Оско-ва“ — Ковель, 150) Філія Союзу Укр. Емігранток — Львів, 151) Корпорація „Запорожжя“ Чернівці, 152) Українське Т-во Допомоги Емігрантам з України, 153) Укр. Жін. Канади — Вінніпег, 154) Марія Біленська — Львів, 155) Анна Гамерська Данилович і Олена Га-мерська-Пашкан, 156) Нова Зоря — Львів, 157) Оле-мерська-Пашкан, 158) Франція, 158) Самопоміч-ка Синьвський, Мольон — Франція, 159) Др. Остия Укр. Емігрантів — Градец Кральови, 159) Др. Остия Гриняй — Відель, 160) Т-ва с. Горохолана з Богород-чан, 161) Незала — Львів.

ПІДПISУЙТЕ Й ВПЛАЧУЙТЕ НА ПОЗИЧКУ
РІДНІЙ ІПШОДІ ПО 25 ЗОЛ.

Рант улаштований головним відом Союзу Українок і Діловим Конгресовим Комітетом став надсподівано прегарним переглядом національної народної, жіночої моди. Вільшість відлічувачів застосувалась до киненого гасла і вбачалась наскрізь стилево, повародньому. З великою цікавістю витали себе на салі знайомих, звично передодягнені, випитували, куди і відки, приглядались зблизька вишивкам. Панував загально радісний, піднесений настрій.

Хто зна, чи колинебудь була би краща нагода, щоб агрутувати наше жіноцтво з усіх учасниць так численно, чи наша волонька, полісьянка, буховинька, американька чи канадійка могли би побачити таку кількість цікавих народніх строїв, чи галичанки могли би побачити на живих моделях колинебудь поліські, полтавські, волинські стилеві одяги. Пані І. Павличовська впала на щасливу думку влаштувати перегляд строїв, утрупувати їх за селами і дати публіці змогу охопити її в одній широкій картині.

У стародворняських строях мистецтично виглядали Олена і Ольга Кульчицькі та у боярським п. Ціпановська. З довгого ряду показаних стрів визначувались оригінальністю староміщанський стрій з Угнова (дуже цікаве в'язання хусток у чубок); майже жалібно чорний, борщівський, зовсім білий, здебільша полотняний сятинський і журавенський. Це тільки так на перинки згадуємо. Зрештою передавали майже лівонські покутські і гуцульські строї. Публіка була така перенята цією несподіваною виставою і врадована, що концертова і танкова частина програми здавалась майже зайвими додатками. Всі чекали на сцені чогось рідного, своєрідного, якоїсь тужної пісні на нуту сіл, з яких походять строї, якогось зовсім нескладного, але широко народного танку, якогось хорового співу. Настрій загалу відвертався від

складності і зверталася до народної простоти. Ось чому фортепіанове соцво Вишницької, повно і добре заграє, не зробило належного враження; тому-то танкові класичні виступи („Колісаника“ Барвінського класично затанцювала), не викликували заслуженого відгукону серед публіки. Зорієнтуватись в танковій індивідуальності Гогольської після таких коротких хоча змілх виступів на невільповідній сцені стало важко. Запримітали ми гнучкість, безпосередність і м'якість рухів. Танцюристка молодша, а розвій лежить іще перед нею. Все-ж мусить учитись і набрати духової дозрілості, яка ушляхотнює танок, передуховнює його і надає йому індивідуальний напрямок. Артистка мусить вловити те мистецьке щось, яке притягає непереможною силою до себе і тоді навіть у чужій атмосфері зуміє заволодіти публікою. Завдання танцюристки було дуже тяжке, бо добре виконані класичні танки, які подобаються в іншій середовищі, не мали тут свого потрібного тла і своєї публіки. На жаль, не довелося нам почути мистецького співа Приймової, яка так вміло інтерпретує народні пісні (з причини хвороби її точка відпаала) і яка напевно зумілаб прикувати увагу публіки.

Зате почули ми милий спів п-ї Стадницької; вона вбрана по-народньому співала пісню декшого жанру і співала їх добре. О. Кривицька декламувала прегарно як усе; її витали рясними оплесками. Публіка не знала на цьому вечорі нічого крім себе самої і свого строю. І тому всі концертні декламаторські і танкові виступи пройшли мимо її свідомості, а шкода, бо вони були дуже цікаві і на високім мистецьким рівні. Шкода, що не мав вечір стидевості до самого кінця і що до народньої ноші не додали в програмі народньої музики та народнього танку.

Меланія Нюканіскаса.

(Реферат з 2. дня Українського Жіночого Конгресу).

(Продовження.)

Перейдемо тепер до ознайомлення з тими правовими нормами, якими користуються жінки-робітниці. Закони ці можуть бути поділені на дві групи. Одні з них поширюють свою чинність на всіх жінок, другі лише на жінок-робітниць. До перших з них належать ті закони, які торкаються становища жінки в родині і її відношення до дітей. Згідно з радянським законопроектом шлюб закладається реєстрацією його у відповідній радянській установі (ЗАГС), розпадається на підставі одностороннього бажання і реєстрації цієї урядовою установою. При заваданні шлюбу законодавство вказує деякі обмеження, а саме — вік тих, що бажають поєднатися, або їх спорідненість. При розваданні малих обмежень нема. Власне сама реєстрація шлюбу щодо взаємних прав і обов'язків має більше значіння в бездітних родинях, бо коли в результаті полових взаємин між чоловіком і жінкою народиться дитина, тоді правні відносини, які виникають між ними і обов'язки їх щодо дітей нічим не різняться, незалежно від того, чи їх шлюб зареєстрований чи ні. Кожна вагітна жінка може подати заяву до відповідної установи про особу, яку вона бажає зареєструвати як батька своєї дитини, і коли від цієї особи до місяця нема заперечення, запис імені батька переводять відповідно до заяви жінки. Заміжня жінка може на бажання зберегти своє дівоче прізвище; шлюб не обмежує волі жінки щодо вибору заняття. При переїзді місця осідку чоловіка жінка не має обов'язку міняти його також; провадження спільно господарства, порядок і кошти на нього залежать від згоди обох сторін. Між маємом жінки і чоловіка переводять роздіальність. Єдині обов'язки, які виникають між подружжям, між батьками і дітьми і навпаки, це обов'язок матеріальної підтримки. Батьки не можуть давати напрямку у вихованні своїх дітей — це є прерогативою держави.

Коли перейдемо від родинного становища жінки до її ставу в інших галузях громадсько-ї господарської життя, то тут зустрінемося з тією жінкою-примілець, якими користуються ті жінки-робітниця. Як відома, жінка на Радянській Україні має ознакове право з чоловіком на працю, в урядових установах і в промисловості та торговельних підприємствах. Але через те, що при зарахуванні на посаду нікому болю відіграє соціальне походження кандидатки, жінка-робітниця може в першу чергу використати своє право на працю. Так само жінка має ознакове право з чоловіком на освіту, але тільки в деяких місцях у вищих школах визначається о-

кремо для кожної соціальної групи, при чому найбільше число вакансій приділяється робітникам. Відомо, що до шкіл за Радянській Україні не приймають на підставі індивідуальних прохань: для того, щоб покласти до школи, треба дістати призначення від тої чи іншої радянської установи. Через те, що найбільше число вільних місць по школах приділяють робітникам, жінкам-робітницям має далеко більші шанси перед жінками інших груп заздобути освіти.

Праця жінок-робітниць в промислових підприємствах підлягає спеціальній охороні на підставі норм кодексу праці. Головні постанови кодексу праці такі: жіноку не допускається до нічної праці за винятком тих виробництв, де це викликає особливу необхідність. Безумовно заборонена нічна і додаткова робота вагітним жінкам і тим, що годують дітей. Жінки звільняються від праці на 8 тижнів перед злогома і 8 тижнів після них. Для жінок, що займаються умовою або канцелярською працею, це звільнення змешується з 16 до 12 тижнів. Для матерей, що годують дітей, установлюються по 3—3½ години півгодини перерви підчас праці для годування дитини. Жінки-робітници користуються спеціальним забезпеченням у формі грошової допомоги підчас вагітності, злогів і годування дитини. Щодо установ санітарно-гігієнічного характеру (доми відпочинку, санаторії, тощо), то ними в першу чергу можуть користуватися члени професійних спілок і їх родини. Виплата пенсії на випадок інвалідності і старости забезпечує спершу інтереси робітників найтяжчих, шкідливих і найнебезпечніших підприємств. Це в основному найнебезпечніші норми, що характеризують становище жінок-робітниць. Спробуємо з'ясувати далі, які результати дала радянська політика в практичному житті.

Як ми зазначили, жінка-робітниця користується на Україні досить значними привілеями Яку частину загалу живоцтва на Україні складає ця група?

За переписом 1926 року на Україні зареко-
нувалось 14.940 тисяч жінок; з того числа 11
жінок-робітниць, як зайнятих самостійною пра-
цею, так і членів робітничих родин, припадало
1167 тис. душ. Отже тоді, в 1926 році та група
жінок, яка мала більші права на хліб, працю і
освіту складала тільки 7 прд. всього жіноцтва
України. Правда, з того часу, особливо за часів
підприємливого чиєло жінок-робітниць зросло, проте
і тепер вони всеж складають незначний процент
цілого жіноцтва в Україні. Поглянемо тепер, як
зайнята там прагнати жінки до самостійно

парібової праці. Тут будемо розрізняти жінок, що працюють як службовці в радянських установах і жінок-робітниць. Щодо кількості жінок працюючих у радянських установах, то перепис 1926 року вказує, що на 750.130 службовців на жінок припадало число 27.741, себто що 37 прп. всіх службовців. Українці складали більшість. Проте це імпозантне число жінок-службовців набирає цілком іншого характеру, коли ми розглянемо ті професії, де працюють жінки. Справа полягає в тому, що до службовців перепише включили і особисту прислугу, де жінки складають майже всі сто процентів і число їх цієї професії рівняється 101.249. Коли до особистої прислуги ми додамо ще жінок з молодшого обслуговуного персоналу, де їх нараховують 41488, то побачимо, що жінок, які наймають кваліфіковані посади буде всього 136005, себто тільки яких 18 прп. усіх службовців. Найважливіше репрезентовані жінки серед малочисного і банального персоналу, де крім лікарів зараховують акушерки, фармацевтки, сестри жалібниці, санітарки; в цьому фаху жінки складають 90 прп. всіх службовців цієї категорії, на другий місце щодо кількості репрезентованого там жіноцтва стоїть культурно-освітній персонал, де зараховують 54 прп. жінок. Мінімальна кількість жінок серед провідного персоналу всього 7 прп. юридичного 6 і пів, технічного 3 і пів прп. На буде цікаво довідатись, чи займає українська жінка серед радянських службовців те місце, яке належить їй згідно з відсотковим відношенням між нашим і іншими народами, що населяють Україну.

Ми знаємо, що згідно з переписом 1926 року відсоткове відношення між окремими національними групами на Україні, отже і відношення між чисельністю жінок різних національних груп було таке: українок — 80,8 прц., росіянок — 8,4 прц., жидівок — 5,6 прц. Тимчасом у складі жінок-службовців українок було лише 55,5 прц., росіянок — 28,5 прц., жидівок — 12,4 прц. Мусимо ствердити, що жінка українка не лише не займає того місця, яке їй належиться щодо її чисельності, але й та незначна її участь у радянському апараті поширюється на некваліфіковані наймізерніше платені професії. Отже на кваліфікованій праці, згідно з тим переписом бачимо лише 40 прц. українок, 60 прц. їх працюють у некваліфікованих професіях. Росіянки репрезентовані в обох категоріях більш-менш рівномірно. Зате на жидівок припадає 88 прц. кваліфікованих професій і лише 14 прц. некваліфікованих. Правда, можна шукати пояснень у цьому нерівному розподілі роль між жіноцтвом різних національних груп в тому, що українська група складається в більшості з селянства мало підготованого до провідної ролі, але тут мусимо згадати слова Леніна, що завданням большевицької влади є „навчити служницю керувати політикою“. Між тим за провідних посадах бачимо саме представницької національної групи, яка постачає найменше служниць.

Лідія Садовська (Прага).
(Далі буде.)

ЛЬОНДОН, 28. 6. ПАТ. Преса в великих обуреннях подала вістки про існування в Німеччині тайного уряду під назвою „Люфтва-ангріф“, який працює над підпалом газовой піни. Цей уряд зладив плян застроїти газами підземні залізничні в Лондоні і в Парижі, кидати до підземелля газовой бомби крізь продувні отвори. Підчас летунського нападу на місто підземні залізничні будуть скоронищами для населення. Тому кидання газових бомб до підземелля вигубило би ціле населення. Преса пише що Німеччина перевела спробу з нещодавними бомбами в Лондоні і в Парижі.

— Президент поліції у Данії припиняє на 6 місяців орган соціал-демократичної партії „Данігер Фолькстїме“ за порушення конституції.

— Бритійський уряд переслав каблем ноту урядові Злучених Держав з пропозицією узгодити сплату воєнних довгів.

— Гендерсон покинув секретарство Лейбор Парті висловлюючи згоду сповняти обов'язки кас'єра.

— Ген. Дебеней виїхав до Кракова і оглянув копальні соли у Величці.

— Румунська влада відобрала поштовий
дебіт „Ілюстрованому Кур'єрові Молдави”

— Бюджетний недобір Франції за 1934-т рік сягає до 2-ох мільярдів франків.

Чи Ви вже зложили книжки або даток на купівлю добрих книжок для наших братів на заході?

Морська конференція не відбудеться.

Зброєння В. Британії.

„Morning Post“ повідомляє, що британський кабінет оголосить незабаром заяву про роззброєння. Міністерство летунства опрацює плян метою створити з В. Британії одну з найсильніших світових летунських держав. Тому дегати В. Британії у вступних балачках про підготовку морської конференції з делегаціями Злучених Держав заявили, що В. Британія збільшить величю своєї флоту. В. Британія домагається підвищення числа кружляків з 50 на 70. З цієї причини кружляють поголоски, що морська конференція взагалі не склечує — найближчого року. Тоді В. Британія ще більше

зміцнила би свою флоту, ніж планує це тепер зробити.

ЛЬОНДОН, 28. 6. ПАТ. Вчора почалися перервані балачки між делегаціями В. Британії і Злучених Держав. Бритійська делегація відвинула плян побільшення своєї флоту, коли би не дійшло до нового морського договору. Делегація Злучених Держав стримується від балачок на цю тему. Зате американська делегація пропонує продовжити морський договір на один рік або заключити новий договір.

Японська преса пише, що уряд Злучених Держав рішив відсунути морську конференцію на необмежений час.

Агенція „Ренго“ повідомляє, що на випадок відсунення конференції Японія буде вважати морські договори, заключені у Вашингтоні і в Лондоні, зірваними.

Всякого роду матеріали вовняні та інші —
йдешевше в текстильній магазині
„ТІЙ СКЛЕП“ — 3. ЗАЛЕСКИЙ, ЛЬВІВ,
90/35 ГАЛИЦЬКА 8.

Велика катастрофа у французькому порті.

Два кораблі і багато людей потонуло.

У французькому порті Льорієн зударилася у вівторок 26. червня ц. р. два кораблі, „Простеріте“ „Маріанж“ і оба затонули. На кораблі „Простеріте“ знаходилося біля 200 портових робітників. У кабінах, затоплених кораблів, нахвалили дуже багато людей, які не виритува-

лися. Дотепер вилучено 6 жертв катастрофи. Офіційний комунікат каже, що в порті Льорієн затонув тільки один корабель, а другий тільки ушкоджений. Вбиті і ранені це робітники, які вєстали до своїх домів.

Новий кодекс про зобов'язання.

Поділ зобов'язань. — Вступні поняття. — Договір.

Звістка днів, бо від 1. липня ц. р. стане обов'язувати новий закон про зобов'язання. Одностов з днем 1. липня ц. р. перестають діяти теперішні постанови про зобов'язання: австрійського цивільного кодексу з 1811 р. на просторі Галичини;

1. частина X. тому Збірника Законів (роєйських) на просторі Волині, Полісся та Підляшя;

постанови про зобов'язання цивільного кодексу Наполеона на просторі Холмщини.

Новий кодекс про зобов'язання вводить тамі багато основних змін у правних поставах, які нормують взаємини між поодинокими людьми.

Новий кодекс залишає ще деякі постанови про зобов'язання, унормовані давнішими кодексами (нпр. умова про заставу) і деякі польськзакони про зобов'язання, як ось закон про охону льокаторів, грошеву лихву і т. д. Повноцінній законних постанов про зобов'язання новий кодекс не вводить. Кодекс обіймає 64 статтей та оголошений у „Деннику Законів“ дня 27. жовтня 1933 р. ч. 82. і нормує такі взаємини між людьми, які впливають з: 1) родажі, 2) поруки, 3) заміни, 4) даровизни, 5) айму, 6) аренди, 7) вигоди, 8) позички, 9) мови про працю, 10) умови про твір, 11) поредництва, 12) переховання, 13) заставу, 14) спілки, 15) ренти, 16) обезпечених умов та 17) гри забави. Тому бодай здебільша обговори-мобайважніші постанови про зобов'язання

СУТЬ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ.

Зобов'язання, це правні взаємини найменше між двома особами. Одна з них має право домагтися від другої точно означеної поведінки чи не сповнення обов'язку, який дає матеріальну користь другій особі. Особа, яка має право домагатися виконання обов'язку називається вірителем. Особа, яка сповняє обов'язок, називається довжником. Суть зобов'язання в тому, що довжник зобов'язаний щонебудь дати, зробити, не чинити, стриматись від чогось, або зкисити щонебудь у користь вірителя.

ЯКИ ПОВСТАЄ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Джерелом зобов'язання є свобідна воля найменше двох осіб, далі їхнє ділання та ті правні події, з яких закон зв'язує повстання зобов'язань. Тому зобов'язання повстане тоді, коли бодай одна особа виявить свою волю (нпр. оголосить наговду за згублену річ), або дві особи заключатькийсь договір (нпр. купівлі-продажі і т. п.).

Другим джерелом зобов'язань є людські ділання, а саме:

1) правні ділання, де нема справді виявлення волі, тільки обов'язок (нпр. нахлізка чужої річ та обов'язок її віддати), або

2) безправні ділання, які накладають обов'язок дати відшкодування за заподіяну кривду (нпр. побиття людини). Невиконання своєї обов'язку зобов'язання теж накладає обов'язок відшкодування (нпр. незаплатчення ціні купівлі). Третім джерелом зобов'язань є такі цивільні події:

1) природні події, в яких людина є учасником (народини дитини, смерть людини), або без участі (пожежа і т. п.);

2) духове наставлення людини (добра або зла віра).

ПОДІЛ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ.

Зобов'язання бувають:

1) цивільні — коли віритель може доходити своїх прав у суді на випадок незаплати чи невиконання обов'язків;

2) природні — коли таких прав немає (виграної суми не можна доходити в суді);

3) подільні або неподільні, коли довг, або вірительність можна поділити на стільки рівних частей, скільки є довжників чи вірителів;

4) замінні, коли довжник може одно зобов'язання замінити на друге (може дати коня або корову чи гроші за коня або корову);

5) солідарні, коли кожний з довжників відповідає за цілий довг.

У щоденному житті воно виглядає так, що віритель може домагатися заплати цілої своєї претенсії від одного з довжників. Може теж домагатися сплати від всіх довжників або від декількох. Словом, коли віритель не стягне претенсії від одного довжника, може домагатися від другого. Солідарний довжник може боронитися в суді замінами, які він особисто може

Сензаційні несподіванки в афері Ставіського.

Комісар поліції приятелем Ставіського.

ЛЬОНДОН, 28. 6. ПАТ. В афері Ставіського наступив сензаційний зворот. Відомого комісара поліції Боні, який вів слідство в справах Ставіського та судді Пренса, переслухав слідчий суддя декількома наворотами. Посол Анрію зізнав, що ком. Боні жив по приятельськи зі Ставіським. Такі самі зізнання склали секретар Ставіського Романіно і посол Мандель. Комісар Боні, за йнагородою 100 фунтів штерлінгів і заплатою рахунків у кравця, виведив для Ставіського документ тожності і таким чином забезпечив його перед наслідками доносіва, що займається большевицькою пропагандою. Розмову ком. Боні з представником Ста-

віського підслухали поліційні агенти. В найближчих днях відбудеться конфронтація між ком. Боні та секретарем Романіно і пос. Манделем.

ПАРИЖ, 28. 6. ПАТ. Слідчий суддя переслухав учора головного помічника Ставіського Пігаліа. Він заявив, що після викриття зложивань і обманств, Ставіський відбув нараду зі своїми приятелями адвокатом Рібо, Романіном та Пігалієм. Тоді Романіно передав Ставіському, на його бажання, револьвер. Пігалію запевняє, що щойно тоді довідався правдиве прізвище Ставіського.

Політична недуга Мекдональда.

ЛЬОНДОН, 28. 6. ПАТ. Мекдональд вилізав в суботу 30. червня ц. р. до Шкоції на кілька днів, а офіція виліз на довгий відпочинок на Середземне Море. У політичних колах у Льондоні кружляють поголоски на тему тримісячної відпустки прем'єра Мекдональда. Кажуть, що Мекдональд не хоче виступити в палаті громад з додатковим бюджетом на зброєння. Всеж таки британський уряд рішився одержати додатковий бюджет уже в липні ц. р. від парла-

менту на розбудову військового летунства. Затверджений проект у 1923 р. передбачував за 10 років розбудову летунства до 32 ескадр. Однаже дотепер збудовано тільки 43 ескадри. Додатковий бюджет має бути призначений саме на розбудову 9 летунських ескадр. Прем'єр Мекдональд не хоче цими справами особисто займатися і тому залишає їх своєму заступникові Волдуінові, а сам виліз на відпустку.

Демонстрація японської флоту.

Флот Злучених Держав відбуває маневри біля Аляски. Японський уряд вислав дві ескадри гідропланів на півострів Шанган біля Філі-

пін. 6-та японська демонстрація проти маневрів флоту Злучених Держав.

І матеріяли...
і коліри...
і руки...
хоронить...

LUX

видвинути проти вірителя (нпр. неналежність довгу, бо віритель має заплатити довжникові, таку саму квоту), або тільки замінами, спільними всім довжникам. Заплата одного довжника звільняє всіх інших довжників від дотичного зобов'язання. Тоді довжник, який заплатив вірителеві, має право домагатися від інших співдовжників звороту довгу.

Коли один зі співдовжників не може заплатити, тоді його частину довгу мусять заплатити інші співдовжники.

ВИЯВЛЕННЯ ВОЛІ.

Кодекс постановляє, що віритель і довжник чи пак діючі особи (сторонні) можуть виявити свою волю не тільки словами, але теж загальнопринятими знаками (нпр. на запит чи годиться, потакує головою) та такою безсумнівною поведінкою, яка виявляє згоду прийняти на себе зобов'язання та його зміст.

НЕВАЖНІСТЬ ВИЯВЛЕНОЇ ВОЛІ.

Коли людина виявить свою волю в „тан, непристойности, не є здібна до правних ділань (неповнолітня), або — бущімо („rozornie“) заключує договір з другою особою, тоді виявлена воля є неважна. Колиб через здогадний договір третя особа, яка діяла в добрій вірі, могла понести втрату, тоді така правна чинність не може принести ніякої шкоди.

ДОГОВІР.

Однозгідна воля двох осіб доводить до договору. В договорі одна особа зов'язується до чогось, а друга годиться виконати свій обов'язок. Предметом договору може бути повстання, зміна або вигаснення якихнебудь правних взаємин, а саме: договір про купівлі-продажу, позичку, заміну і т. п.

НЕВАЖНІСТЬ ДОГОВОРУ.

Договір, якого зміст або ціль противиться публічному ладові, законіві або добрим обичаям, є неважний.

ВСТУПНИЙ ДОГОВІР.

Особа, які в майбутньому зобов'язуються заключити точно означений договір, мусять зладити на письмі вступний договір і подати точний речинєць. Коли до року особи не заключать договору, тоді вступний договір вже не обов'язує.

Великий Театр
нині 29. VI. „Подорож по Варшаві“
в інсценуванні Л. Шіллера
год. 7:30 веч.
„Фрайляйн Доктор“
год. 3:10 поп.

Театр Річнородностей
нині 29. VI.
год. 7:30 веч.

„Любоко то я“

Великий політичний процес у Станиславові.

ЗІЗНАННЯ ПІДСУДНИХ.

Підс. Юрко Оннішківчів зізнався, що до табору вислав його добре знайомий Вреція. З тією метою доручив підсудному поїхати до Надвірної і там отримати аквізиту від одного провідника. Біля села Пнева підсудний мав зустрінутися з іншими. На станції мав ждати на підсудного команданта табору. І дійсно в Надвірній ждав на підсудного невідомий командант табору, який приказав йому йти до Пнева, де зустрінеється з іншими. Провідник залишився ще в Надвірній, щоб закупити харчі.

У Пневі придержав підсудного поліціант, який завів його до громадського уряду, де зустрінувся з іншими підсудними. На питання прокуратора каже, що не знає Врецію. З підсудних знає тільки Роману Чорну та Урбану.

Підс. Явний про свій виїзд до Надвірної довідався від команданта, якого прізвища не подає. Підс. Роману Чорну знає, яка була його нареченою. І пізній підсудний ще в 1932 р. На питання провідника каже, що не виявляє прізвищ провідників „Пласту“.

Мін. Барту про свої успіхи за кордоном.

ПАРИЖ, 28. 6. ПАТ. Економічна і фінансова агенція оголосила розмову з цього представника з мін. Барту на тему його поїздки до Буварету і Вілгороду. Міністр заявив, що з обох столичних обговорили взаємини Франції до СССР, польських держав та Італії. Згадуючи про СССР мін. Барту підкреслює, що географія керує історією. Зусилля французької політики в цім напрямі відомі всім. Знає про них Лондон і Берлін від французького амбасадора та польський уряд з розмови з мін. Белом. Згадуючи про договір взаємної допомоги міністр висловив сподівання, що його підпишуть всі держави. На питання про договір між Францією, Югославією та Італією, мін. Барту відповів, що поки що привабливе увагу договором між північно-європей-

ськими і середземноморськими державами. Мін. Барту не сумнівається, що між Францією і Італією налагодяться взаємини, які замикаються дружнім договором. До Італії поїде тоді, коли зміняться умовини між обома державами. Міністр дуже вдоволений вислідом своїх поїздок до Румунії та Югославії. Згадав, що господарські взаємини з Румунією та Югославією подрапають, що привітали уряди обох держав. Висновив, що після цієї поїздки вірить глибоко в європейський мир.

НАДКРАЩІ ВОВНЯНІ МАТЕРІАЛИ
як швейні машини, костюми, жіночі убрання
та всілякі тканини
з МАГАЗИНУ НОВИЙ „ТЕКСТИЛЬ“ — Ст. ЗАЛЕСКА
вул. Галицька ч. 18. 89/55

Японія буде кораблі для Туреччини.

„Дейлі Експрес“ повідомляє, що турецький уряд замовив у Японії два нові круїзери, два контрторпедовці і п'ять підводних човнів. Оферта японських корабельних верстатів була

дуже корисна для турецького уряду, бо ціна за нові кораблі куди нижча, ніж ціна на світових ринках

Великий страйк ткачів у Злучених Державах.

ВАШИНГТОН, 28. 6. ПАТ. 75 тисяч ткачів у Злучених Державах прокламувало страйк на 2. липня ц. р. Робітники домагаються підвищення

заробітків і аменшення годин праці. Ситуація дуже напружена.

KATOL В БИВАЄ
КОМАХИ
1/46 Японський 19—20 НАСІКОМИ

Зміни в польському уряді.

ВАРШАВА, 28. 6. ПАТ. Нині вполудне президент Польщі прийняв на звання прем'єра і міністра внутрішніх справ проф. Коалловського, який згодою своїм іменем зі ставовища міністра внутрішніх справ, і димісію міністра хліборобства Броніслава Наконечніков-Клюковського. Президент прийняв димісію і призначив міністром внутрішніх справ Маріяна Зигмунда Кошалловського, а міністром хліборобства Юліана Полятовського, куратора ліцею в Кракові. Одночасно уступили в уряд міністри внутрішніх справ Касієвський і Вацлав Карватський. Державний підсекретар з міністерства скарбу Вілентій Ятшевський став віце-міністром міністерства суспільної опіки. На його місце прийшов до міністерства скарбу Едвард Вернер. Колишній міністр хліборобства Наконечніков-Клюковський буде призначений головою, а віце-міністр Кароль Касієвський поверне до Державного Різного Бюро.

Лет братів Адамовичів.

ЛОНДОН, 28. 6. ПАТ. З братами Адамовичами, що летять на червоно-біло-синьому літаку, летить танцювальний летун Гольгер Гоїріс. Він злітає добре по дорозі, бо в 1921 р. летів тим самим літаком із Гарбур Гресс до Новий Фулгем до Кресфелду в Надзирні. Данець летить із Адамовичами до Гарбур Гресс, а відти Адамовичі полетять понад Атлантику самі.

НОВИНКИ

— Українське ремесло в історичному розвитку. На таку тему виступив проф. д-р З. Кузеля 29. ц. м. виклад в залі Укр. Наук. Інституту в Берліні.

— Міжнародні академічні виклади в Гдані. Колегія міжнародних академічних викладів, до якої належать колишній міністр Г. Гаївіч (Варшава), проф. Р. Домінік (Брно), проф. К. Ласовка (Братіслава), проф. В. Стайнов (Софія), проф. Т. Гіларович (Варшава), проф. А. Іванович (Білгород), організує літні виклади з відчитаними інституту адміністративних і господарських наук в часі від 15. липня до 1. серпня ц. р. у Гдані. До співпраці при викладах інституту культур славянських народів запрошений Український Науковий Інститут у Варшаві, що делегує свого члена проф. Б. Лепкого для виступу чотирьох відчитів про українську літературу, які відбудуться в днях 22., 23. і 24. липня 1934 р.

— Іспит зрілості в українській державній гімназії (головне заведення) у Львові скінчився перед кількома днями таким вислідом: Відділ А) Здали іспит зрілості: 1) Бабій Богдан Роман, 2) Бартош Роман, 3) Бойко Мирон Олександр, 4) Цап Михайло, 5) Добрянський Іван Олександр, 6) Домбровський Олександр Володимир, 7) Галівський Василь, 8) Гізіла Михайло, 9) Гордишевський Володимир, 10) Малець Станіслав, 11) Потятиник Іван, 12) Процишев Лев, 13) Рожак Мирослав Антін, 14) Семенюк Іван, 15) Смолинський Лев, 16) Сумик Августин. При письмовному іспиті репробовано 7; при устному 1; відступив у часі устного іспиту 1. У відділі Б) здали іспит зрілості: 1) Буршта Микола, 2) Дідик Осип Антін, 3) Ковалів Іван, 4) Кулик Роман, 5) Магонський Володимир, 6) Махосін Володимир, 7) Марчук Володимир, 8) Мішков-

ський Льонгін, 9) Нагірний Остап Василь, 10) Тимчук Роман Ярослав, 11) Вануза Степан Іван, 12) Великанович Олександр Тарас, 13) Журавський Остап, 14) Лис Антін. При письмовному іспиті репробовано 8; при устному 4.

— З нових польських досягнень. З Устечку над Дністром посвятили площу і фундаменти під будову „Дому Стшелецк-ого“. Площу дарувала громадська рада. — У Хриплі під Станиславом приступили теж до будови „Дому Стшелецк-ого“. Посвячення площі і фундаментів назначене на неділю 1. липня ц. р. — У містечку Маріямполі, пов. Станиславів, посвятив недавно єпископ д-р Базак фундаменти під новий костел. Це буде третій з черги костел у тому містечку.

— Канадійська бібліотека ім. І. Боберського. В Канаді довший час відчували потребу окремої установи, що збирала би документи життя й праці українців у Канаді. Тими документами є всілякі українські книжки, часописи з оповістками, друки в англійській мові, що торкуються українців, листи, рисунки, світлинні й інші пам'яткові предмети. Початок до зібрання такої установи дав проф. І. Боберський, який признаючи на те свою бібліотеку, зібрав рисунків, світлин і різних предметів, які зібрав від свого приїзду до Канади в 1920 — аж до 1933 р. Збірку проф. І. Боберського творить: 69 річників часописів, 2,727 книжок української і англійської мови, 6,186 рисунків і світлин, фільмові світлинні, світлинні зсклиніні плити, різні кліші та улаженні. Збірка стала власністю окремої установи, що називається „Канадійська Бібліотека“, над якою нагадав Товариство опіки над українськими переселенцями ім. св. Рафаїла в Вінніпегу. Рішенням управи цього т-ва устійнено назву тої установи з додатком ім. І. Боберського. Знаком бібліотеки є бобр, що стинає дерево для будови загат. Управу бібліотеки творять: К. С. Продан як голова, Д. М. Ільчишин секретар, Е. Заслишин скарбник, о. П. Божик організатор купна дому для бібліотеки і С. Савула правий доглядник.

— Труднощі з нострифікацією. Медичні факультети польських університетів роблять щораз більше труднощі студентам, що старяться за нострифікацію дипломів, досягнених на границі. Доказом цього найновіший факт, що кільканадцять нострифікантів, які згодилися у варшавському університеті, одержали від віділов ради медичного факультету писемне повідомлення, що їхні подання будуть розглядані аж в академічному році 1937-8. Значить, в найближчих трьох роках число місць, передбачених для нострифікантів, зовсім вичерпане.

— За кольпортажу протидержавних делюток. Перед станіславським трибуналом присяжних суддів станули Олександр Лесів і Сидір Гулик з Тешовоць, обвинувачені в поширюванні протидержав. літератури. Лесів засуджено на 4 роки, Гулик на 2 роки в'язниці.

— Буря на Покутті. Вночі на 26. ц. м. над Покуттям перейшла сильна буря з грозами та зливою, наслідком чого піднісся став рік Висока і вбив одного пастуха.

— Остеріга перед обманцем. Дійшло до того відома, що якийсь обманець ходить по загонах Інституцій і приватних мешканців та представляється як політичний в'язень, що вийшов недавно з в'язниці і не має на дальш поїздку. При цьому предкладає листу чи пак посвідку, на якій є підписаний хтось із „Червоної Калини“ і я. Очевидно, і посвідка і підпис пісфальшовані. Отсією дорогою остерігайте наше громадянство перед обманцем. — Львів, 28. 6. 1934 р. — о. д-р Осип Клячківський, кап. укр. в'язн.

— Чи державний скарб відповідає за злочин поліція? На поліційній станції в Гдані під Кельцями побито тяжко Яна Стаховича, наслідком чого він помер. Справа пішла перед суд, який засудив винного постерука Томаса на 7 літ в'язниці. Тепер родина Стаховича виступила з претенсіями до державного скарбу, домагаючись відшкодування. На розправі в цивільному суді представник прокураторії спротивився цьому домагання, виходячи зі становища, що державний скарб не може відповідати за злочин державного службовця. Однак суд був іншої гадки і рішив допустити свідків.

— Варварство на очах публіки. В середу 27. ц. м. проходив на Губернаторських залах програв. Скарбівської у Львові були свідками жахливої сцени: п'ять рослих арабів напали якогось молодця з довгими волоссями і так його збили, що він обкорований відійшов кілька кроків і впав на лісок, що швидко пофарбів від калюжі крові. Що сталося з ним далше, наш інформатор не знає, бо відійшов. Не знати також, які це були поразки. Дроби ніким не спинені відійшли у верх залів. Було це в білий день, по 18-й годині. Довкола м'яло ні одного поліція.

Товари
благатні

вовни, шовки, полотна, постіль

Ф. Ожеховський

Найбільший вибір. — Найнижчі ціни.

Львів, Ринок ч. 29.

2/78 116—150 Телефон 25-55.

ДЛЯНТІЯ ЖІНОЧА. МУЖЕСЬКА У ВЕЛИ-
КІЙ ПІСНІ. ЦІНАХ ДУЖЕ НИЗЬКИХ. ІОРУЧЕ
ПРИМ. ЗІМНІТ ЗАЛЕСКИМ вул. Ботаніч. Ч. 4.
132-130

І. Е. Митрополит Андрей благословить III. Крайній Здвиґ Українського Соколяства.

Старина „Сокола-Батька“ одержала та-
кий лист:

До Ухальної Старшини Рух. Т-ва „Соко-
ла-Батька“ Львові.

На це письмо Старшини Сокола-Батька
повідомлю, що годжуся бути членом „Зви-
гового Гресного Комітету“ для відзначуван-
ня 40-літнього Ювілею Тов. „Сокола-Батька“
III. Крайнім Здвиґом Українського Соколяства
в днях 36.—2. 7. ц. р.

Рівчасно пересилаю найкращі побажан-
ня для рації Старшини „Сокола-Батька“, як
також і всіх членів товариства та їх родин
Архирейське Благословення.

Льв. дня 22. червня 1934.

† Андрей, Митрополит.

— Смерть. У вівторок вечором кинувся
під пої, що їхав зі Львова до Тернополя, між
Личаківським і підгаєцьким мостом, 19-літній
гімназійний абсолюент Володимир Лесів із
Богданки. Батько самовбивника є тепер у за-
веденні для невилічливих. Як він довідався, що
якийсь молодий чоловік згинув під колесами
поїзда, почувши сказало йому, що то його син.

— Лівська хроніка. У фабриці чеколати
„Бран“ застрайкувало 300 робітників. — Ра-
тунок! поготівля відвезла до шпиталу 32-літ-
нього давника, що затроївся морозенням, куп-
лення вулиці. — Арештовано Катерину Кри-
су з Кларова, що не маючи з чого жити, поки-
нула літнього сина на вулиці, а сама втікла. —
На вул. Пилсудського трамвайний віз переїхав
70-літнього Федоровича, вдову по
радну воевідства і тяжко її потовк. — На Мі-
сьонській площі зімліла з голоду зарібниця
Софі Рафів. На вул. Казимирівській з тої са-
мої причини зімлів безробітний Маріян Плон-
чев.

— Краєва хроніка. В Ярославі арештовано
вчили торговельної школи Робаковського за
подривання вісток, що зневажали пок. мін.
Першого. — Почтову агенцію в Ляжків Ма-
лінов. Золочів звинено і громаду зі сусідни-
милами приділено до поштової агенції в
Кіку. — До хати Леся Яворського в Лугу бі-
ля Гадячкої добулися вночі кількох озброє-
них приршків і зажадали грошей. Стриваючи
з пмовою, побили домівників і вкрали всю
гасеробу. — На вершці Гевонту в Татрах за-
стрілює 41-літній Степан Маєвський, техніч-
ний урядовець зі Щучини біля Білостоку. —
Вці Гнізні коло Теребовлі утонули підчас куп-
ки два воляки з 9. п. уланів, а саме капіраль Ян
Кривковський та улан Каз. Вісньовський. — На
сікаті біля Селиск під Замостям грім убив
Ану Лучкіну, що сховалася під дерево.

— Убив свого товариша і скінчив самогуб-
ств. У Варшаві на Повонзках безробітний
Міста Банко убив свого товариша Едварда
Коля, теж безробітний. Опісля тяжко зранив
се. Причина самогубства матеріальна нужда.

— Страйк консументів організують націонал-
соціалісти в Австрії. Щоби зменшити доходи
дєрела державного скарбу, вони закликають
бійкувати тютюнові вироби, вино, пиво та
гоїку, не купувати люксові товари, не їсти
мисі т. п. Є це артикули шоденного життя,
обложні високим податком або акцизом. Мі-
ліони тепочок розкинено у Відні та на провін-
ції. Влада оголосила обіжник, яким грозить
строгий карани на організаторів страйку кон-
сументів.

— Смерть визначного артиста. Один із най-
більш відомих артистів Мако Паленберг
згинув падаючи з літаком біля Карльсбаду.
Прина катастрофи повідомлю. Паленберг їхав
на постійний виступ до Карльсбаду; його дру-
жина славна німецька артистка Фріці Массарі.

— Розстріли за пияцтво. Совітський уряд
веде боротьбу проти пияцтва. Східно-
європейські народи з природи адіби, але спожива-
ли алкогольних напоїв, що вони ливляють
мало життєдатності і прожовляють переважно
в парстві мрії і божу. Цими діями поставле-
но перед суд у Москві чотирьох шоферів, яких
найдено на підпиту в їх автомобілях. За це за-
судили московський суд всіх чотирьох на кару
смерті і їх розстріляно.

З ДОРОГИ ЖИТТЯ.

Тяжко жити на світі, а хочеться жити...

З кожною динною важче жити. Заробітки
меншають, платні й емеритури обнижують, а
податки, родина, апетит і спрага ростуть непо-
мірно.

Люди роздумують, промишляють над нови-
ми винаходами, над новими джерелами приходу,
над новими заробітками. Скликують віча, нара-
ди, сходини, але це до нічого не веде. Багато
людей „забирає голос“, друга, реальніше думаю-
ча половина, забирає чужі пальці, капелюхи,
кальози і парасолі (мабуть з розсіяння) і не до-
жидуючи ухвалення (через аклямацію) поста-
нов, зневірена, огірчена — непомітно покидає
світлі збори.

Тому серце моє розпирє радість, як „про-
чую через люди“, що хтось у цих важких часах
зробив якийсь новий винахід, знайшов нове дже-
рело, чи новий спосіб заробітку. А показується,
що можна. Треба лише мати „концепт“. Все од-
но чи гігієнічна пекарня, чи фабрика стерилізо-
ваної цикорії, чи копальня муштарди. Не треба
навіть вигадувати ніщо нового. Вистане старі
концепції перероблювати, удосконалювати і мо-
дернізувати.

І — слава Богу — є в нас люди, що це
роблять, навіть з успіхом.

Був колись у Львові старий Курковський
(батько того, що якимось недавно відкрив газ-
ві курки і добровільно перенісся у краший світ),
багатий власник великого похоронного заведе-
ння. Мав чотири пари на чорно помальованих ко-
ней, а одну пару білих, мав три чорні каравани,
а один синій, мав залізну енергію і сприт.

Цілими днями відвідував шпитали, клініки,
санаторії та приватні доми і розвідував у ліка-
рів, хто з недужих має певний пропуск на „гі-
мелькомандо“. Такого негайно відвідував, все з
парасолом або паличкою в руці і в часі жалібно-
спочутливо-сердечної розмови непомітно брав
міру на домовину. З прислужного магістрат-
ського бюра діставав кожного ранку спис зго-
лошених небіжчиків і негайно являвся в їх домі в
чорному одязі з заявою найглибшого спочуван-
ня та при цій нагоді предкладав коштовний по-
хорон.

Підприємство процвітало і било по голові
всіх конкурентів.

Молодий Курковський цього вже не мав.
Тому одної ночі відкрив газві курки і
пішов дорогою клієнтів свого батька.

Так буває в житті, не лиш у приповідці,
що хто чим торгує, від того й гине.

Виходить у Львові невинний часопис
„Wiadomości Parafialne“. Мав він окремого по-
хоронного референта П. Скоринського, яко-
го завданням було обійти рано місто, перечи-
тати всі клєксидри, записати їх, а опісля відвіда-
ти небіжчиків, скласти родинні кондолєнції в
імені згаданого редакції і широких кол громад-
ництва, що в покійному (імярек) втратило ви-
значного діяча, дисциплінованого члена нації,
тихого і ревного добродія, оборонця Львова
з відтинку 606 і т. д.

— Родинне диво. В містечку Гороша під Бі-
лостоком 64-літня Анна Тєслюкова повела ди-
тинку. Не було у тім нічого дивного, якби не
те, що вона вийшла заміж у 17-ому році жи-
ття і поховала вже двох чоловіків. Найстарший
п. внук має тепер 25 літ, а стрий його нахо-
диться ще в пеленках.

— Напад на цирк. На мандрівний цирк Дре-
вельського у Хростові коло Познаня напало в ча-
сі вистави вісьмох замаскованих бандитів, які
стероризували публіку, адемолювали і підпа-
лили цирк та забрали з каси готівку 100 зол.,
втікли. Кілька осіб із циркового персоналу по-
терпіли рани. На другий день поліція арешту-
вала учасників нападу.

— Графольог фальшивником. Знаного фран-
цузського графольога Равля Мерлена з Марсей-
лю арештовано на днях за дивну провинку. Він
заснував школу, в якій вчив своїх 20 учнів фаль-
шувати почерки письма. Учні використовували
знаменито набуте знання до фальшування до-
кументів і векселів. За всі ті фальшивництва бу-
де відповідати також Мерлен.

— Розшуки за злотим скарбом на Кокосових
островах переплатило вже багато людей
життям. Якт одного американського міліоне-
ра, що причаївся недавно до Кокосових остро-
вів, знайшов одного англіїця, що шукав за зо-
лотим скарбом, Джорджа Кокнеля, лєдві жи-
вого з виснаження. Він був останнім з англі-
ської виправи, що під проводом капітана Стен-
тона вибралася на Кокосові острови шукати
скарбів, закопаних піратами. Одинадцять осіб з
тої виправи згинуло, тільки Кокнель залишив-

Крем зол. 0.40—2.60. Оліїнок зол. 1—, 2— і 3.50.

В імені редакції не забував він додати,
що посмертна оповістка такого заслуженого
діяча сама собою лаяється, але якби родина
забачала собі, щоби це зробити в більших ро-
мірах (як зрештою покійник на це заслужив),
то треба би заплатити 50 зол., а якби помісти-
ти світлинку покійника (що є просто річю необ-
хідною) то це коштувало би ще марних 50 зол.

Місяці минали, люди вимирали, редактор
збирав грошенята і містив у „Wiadomości Parafialne“ посмертні оповістки і світлинки
світлик постатей принагідних небіжчиків.

Фактичним редактором згаданого часопи-
су в наймолодший канонік латинської капітули
о. Хайрут. І вийшло диво.

У помешканні молодого кридошанина при
вул. Рувовського стало щось страшити.

Давонили шибі, тріскали шкла від лампи,
в кафлевих печах заводило, у кімнаті появи-
лася тьма тарканів, а згодом стали приходити
живі люди зі скаргою, що заплатили за по-
смертну оповістку (імярек), яка до цієї пори
не появилася.

Вкінці вияснилося, що посмертний рефе-
рент (імясуював денно за 5—6 небіжчиків, а помі-
щував оповістку про одного.

З того часу „Wiadomości Parafialne“ дали
собі спокій з небіжчиками і відступили їх
„Gazet-i Porann-ij“.

І в нас зашвіла така вітка громадського
промислу. Маємо своє похоронне заведення,
навіть на ширше закрєну міру, бо крім похо-
ронів „полагоджує“ весілля й хрестини. Має
навіть свій власний хор.

Мають жиди похоронні плачки, маємо ми
похоронних ревуни.

Чи не геніальна ідея?

Давнають співаків, дванадцять статистів,
кілька пісень і — сотка як з неба впала. Стати-
сти по золотому, співаки по два, а директор
хору та імпрези емеритований асесор скарбо-
вий 64 зол.!

Все було би остаточно в торгівлі. Лиш є
деяка несолідність у цілому божевіному і бо-
гоугодному підприємстві.

Не можна йти до чужої хати і дати кон-
долєнції жінці і заявляти готові звелічати
пам'ять покійника співом на похоронах (оче-
видно за 100 зол.), коли той покійник ще живе
на клініці, а лікарі сказали жінці, що за два-
три літ можна його буде забрати до хати.

А було так...

Старий Курковський такі помилки так
не робив.

Тибєрій Горобець.

ся живим. Справою займався тепер суд. Кокнель
хоче вертатись з нової експедицією на Кокосові
острови.

— Не надумуйтесь довше де виїхати на фе-
рії, бо в Гребеніві є вже пансіон Яблонських.
де безжурно, вигідно і весело проведете час.
1628

Спорт.

ПОГОНЬ І Б — УКРАЇНА.

Змагання цих дружин за містечтво Окр. Ліги від-
будуться у п'ятницю 29. ц. м. на гриші Погоні. Початок:
год. 5.30 попола. Попередить змагання дружин м'яча-
ших.

У весілю 1. ц. м. розіграє Україна містечків зма-
гання з П. Соколом на Цитаделі. Початок: год. 11 се-
редпола.

Театри.

Великий Міський Театр.

П'ятниця, 29. VI. год. 1.30 поп. „Фрай-
ляйн Доктор“ піки найнижчі.
П'ятниця, 29. VI. год. 7.30 веч. „Мал-
дріпка по Варшаві“ Абон. 23.
Субота, 30. VI. год. 7.30 веч. „Мандрів-
ка по Варшаві“.

Театр Річнородностей.

П'ятниця, 29. VI. год. 3.30 поп. „Любо-
то я“ ціли найнижчі.
П'ятниця, 29. VI. год. 7.30 веч. „Любо-
то я“.
Субота, 30. VI. год. 7.30 веч. „Любо-
то я“.

Купелєві плащі 8.50 Матеріал на ку-
пелєві плащі
140 шир. зол. 4.50 та н.м.м. пучкички у великій
к.м.б.р. 3 ПАВА ІЗ И Б Д З А Р
К. ГИНТЕЛМАН. Льв. Ботаніч. Ч. 12. 17.73

